

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Svenskan och språkundervisningen i flerspråkiga klassrum

8–9.2.2018

Gun Oker-Blom

En språkmedveten skola

- Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014

Kulturell mångfald och språkmedvetenhet

- Flerspråkhet ska ses som en resurs.
- Det ska vara naturligt att använda olika språk parallellt i skolan och språk ska värdesättas.
- Skolan ska vara språkmedveten.

”I en språkmedveten skola är alla vuxna både språkliga modeller och språklärare i det läroämne de undervisar.”

Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2016

- **Kulturell mångfald och språkmedvetenhet**
 - En förståelse för språkets centrala betydelse för barnens utveckling och lärande.
 - Ett synliggörande av flerspråkigheten stödjer barnens utveckling.
- **Preciseringar gällande språk och kultur**

”Det finns barn i den småbarnspedagogiska verksamheten som pratar både svenska och finska som modersmål. Det är av stor betydelse för dessa tvåspråkiga barns språkliga utveckling och identitetsutveckling att båda språken får stöd och att barnen uppmuntras att använda dem.”

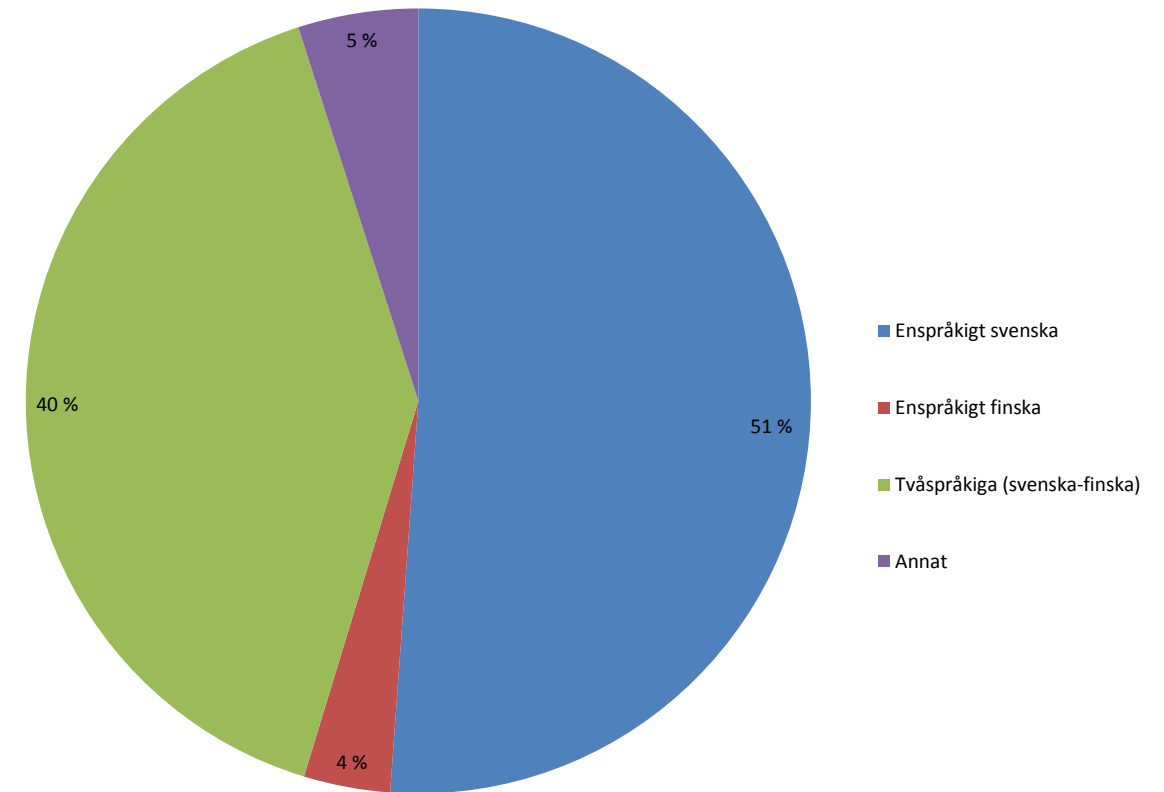
Elevernas språkbakgrund i årskurs 1–6 i de svenskspråkiga skolorna

- Utbildningsstyrelsens webbenkät hösten 2013.
- Totalt 182 skolor av 212 svarade.
- Motsvarande utredning år 1998.
- En konkret bas för det nationella utvecklingsarbetet.
- [Språk i rörelse – skolspråk, flerspråkighet och lärande](#) (2016)

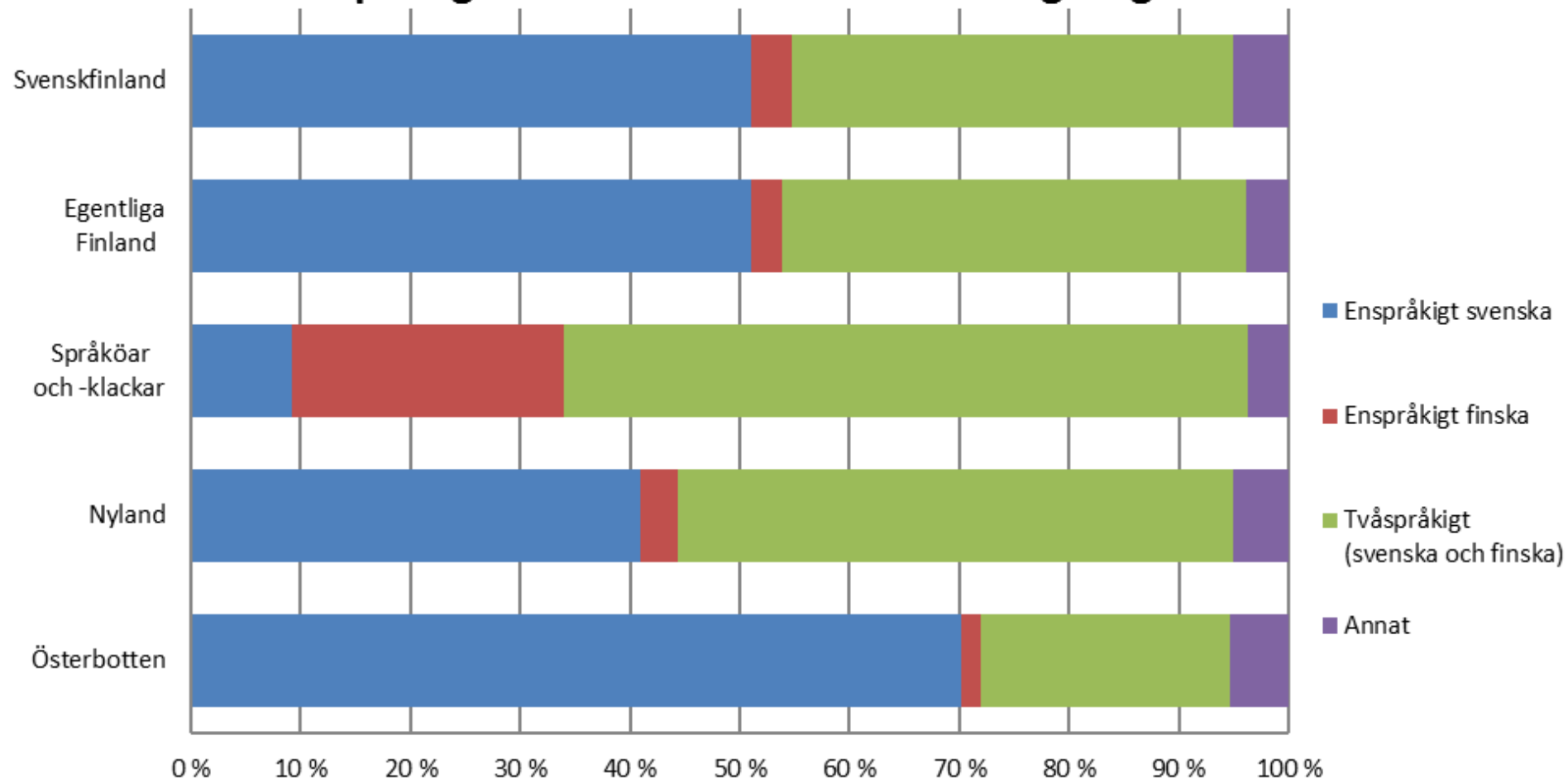

- **Svenska** – elever som kommer från ett svenskspråkigt hem, där familjemedlemmarna är svenskspråkiga och talar svenska med barnen.
- **Finska** – elever som kommer från ett finskspråkigt hem, där familjemedlemmarna är finskspråkiga och talar finska med barnen.
- **Tvåspråkiga svenska-finska** – elever som kommer från ett tvåspråkigt hem, där familjemedlemmarna talar både svenska och finska med barnen.

Andel svensk-, finsk- eller tvåspråkiga elever i årskurs 1–6 i de svenskspråkiga skolorna år 2013

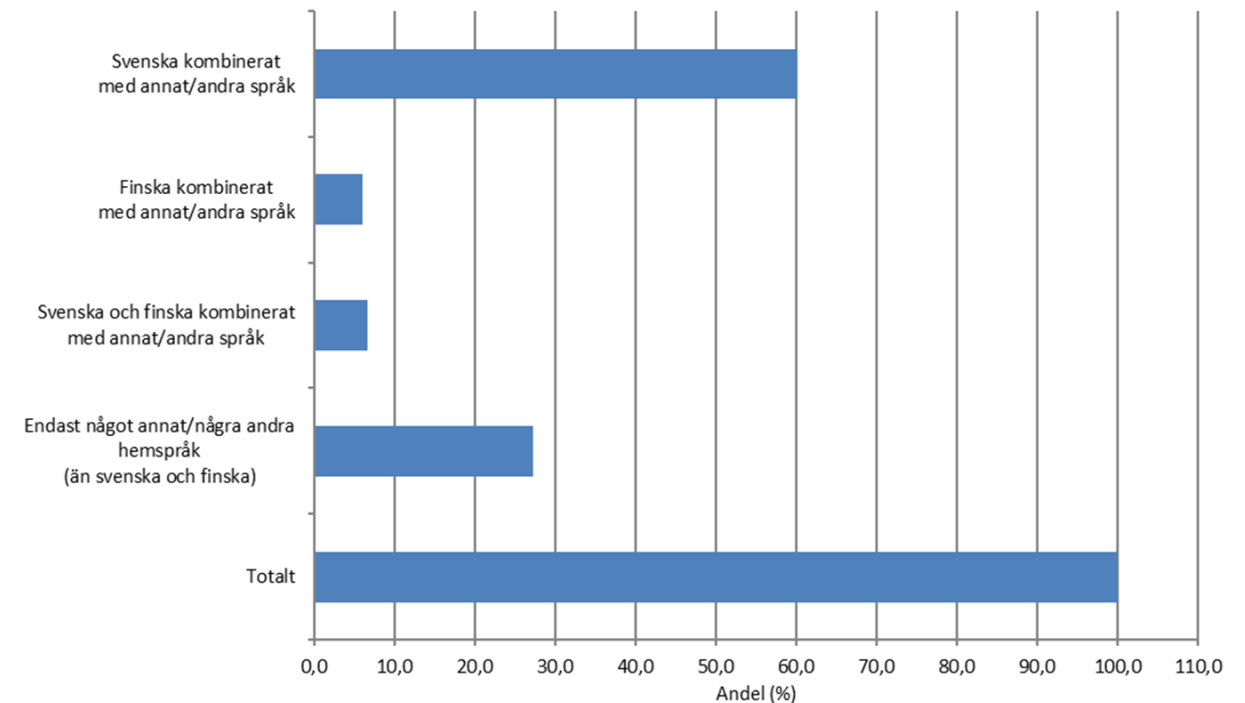
Andel svensk-, finsk- eller tvåspråkiga elever i årskurs 1–6 i de svenskspråkiga skolorna nationellt och enligt region år 2013

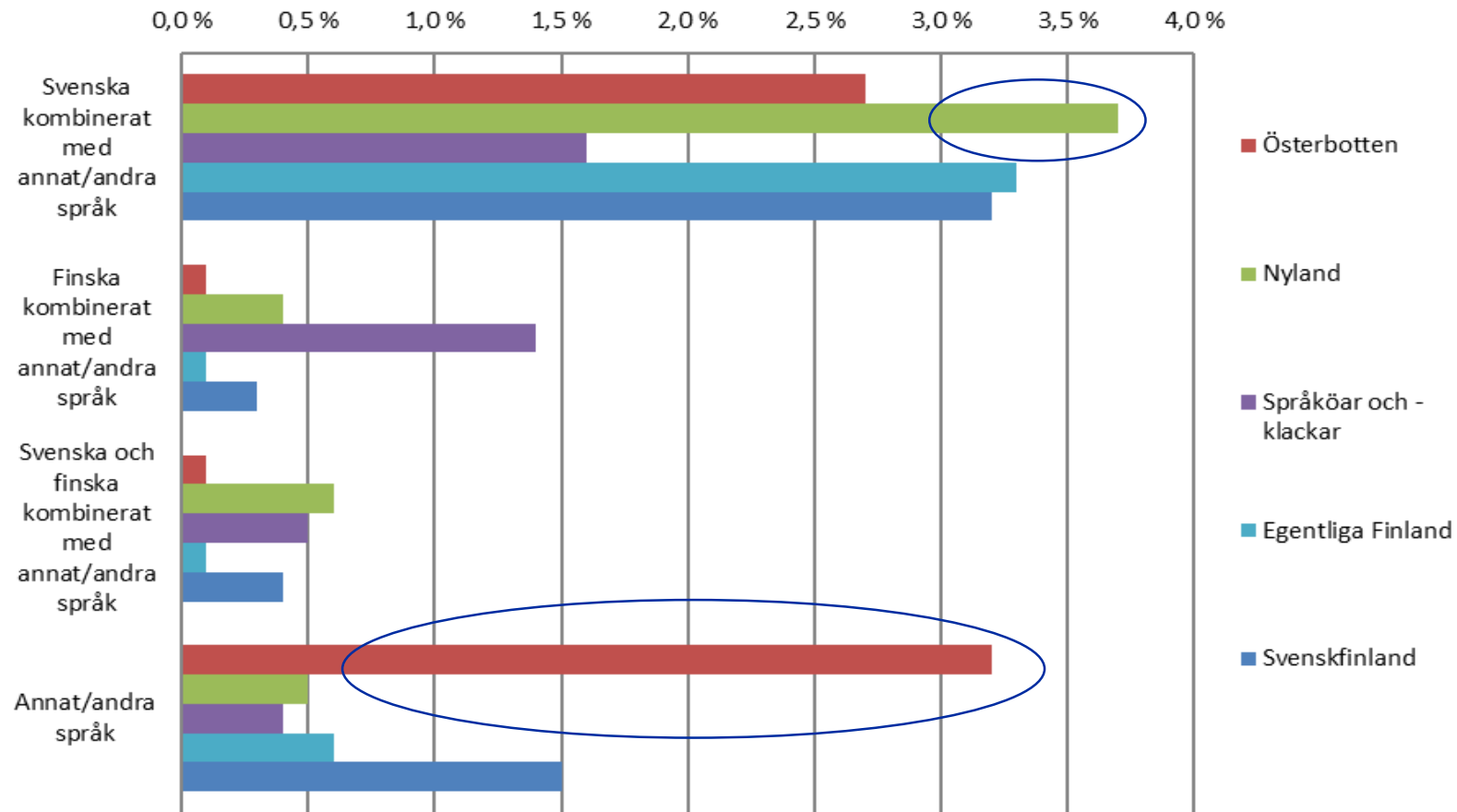
Språkbakgrunden för de elever som är *flerspråkiga* och som har en *annan* språkbakgrund än svenska och/eller finska registrerades enligt följande kategorier:

- **svenska kombinerat med något eller några andra språk.**
- **finska kombinerat med något eller några andra språk.**
- **svenska och finska kombinerat med något eller några andra språk.**
- **något annat eller några andra språk än svenska och/eller finska.**

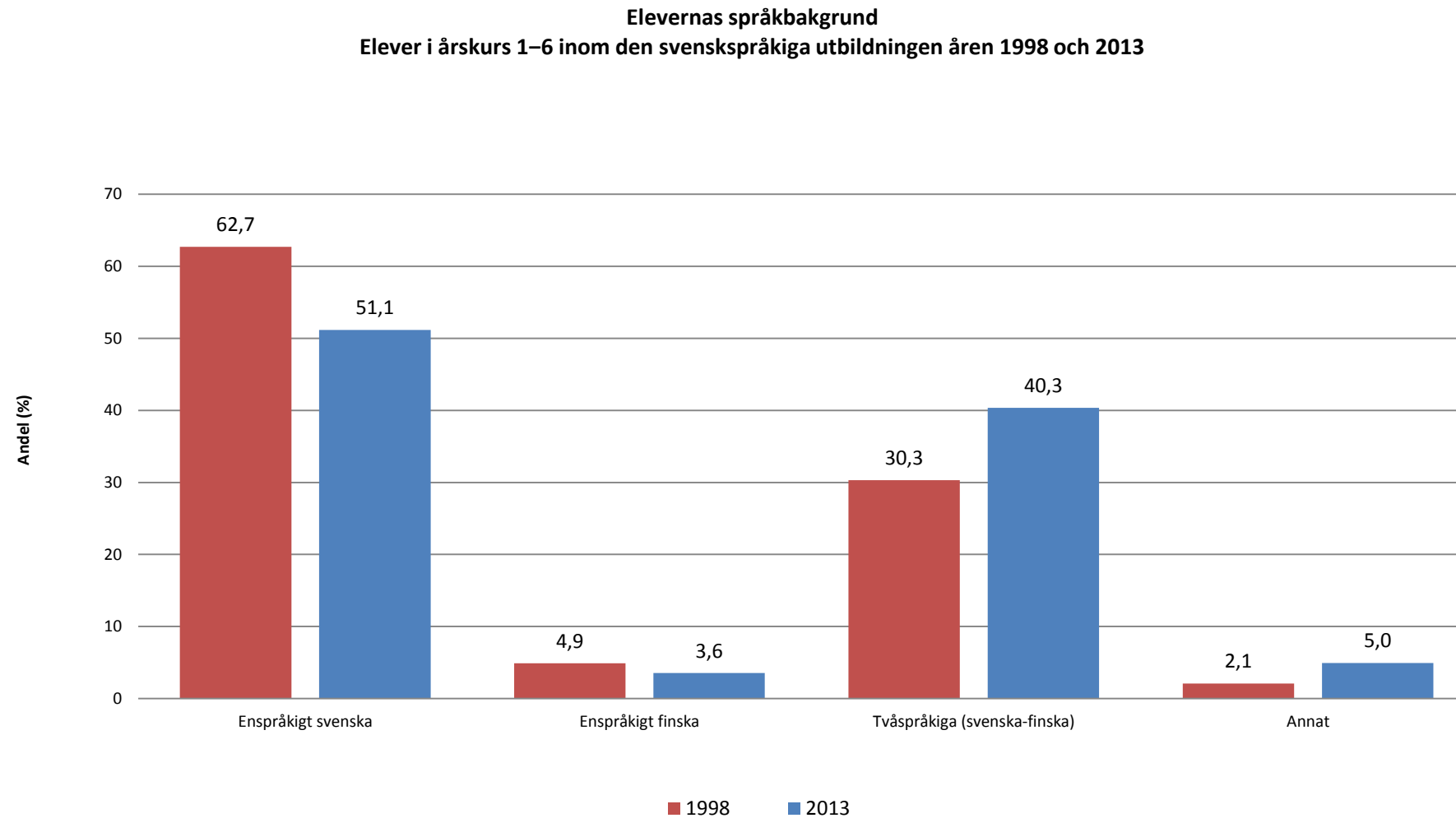
**Annat/andra hemspråk än svenska och finska
– årskurs 1–6 inom den svenskspråkiga utbildningen år 2013**

Andel elever vars hemspråk är annat eller andra än svenska, finska och svenska/finska enligt region

- [Språklig mångfald i skolan](#) (Oker-Blom, Geber och Backman, 2001)

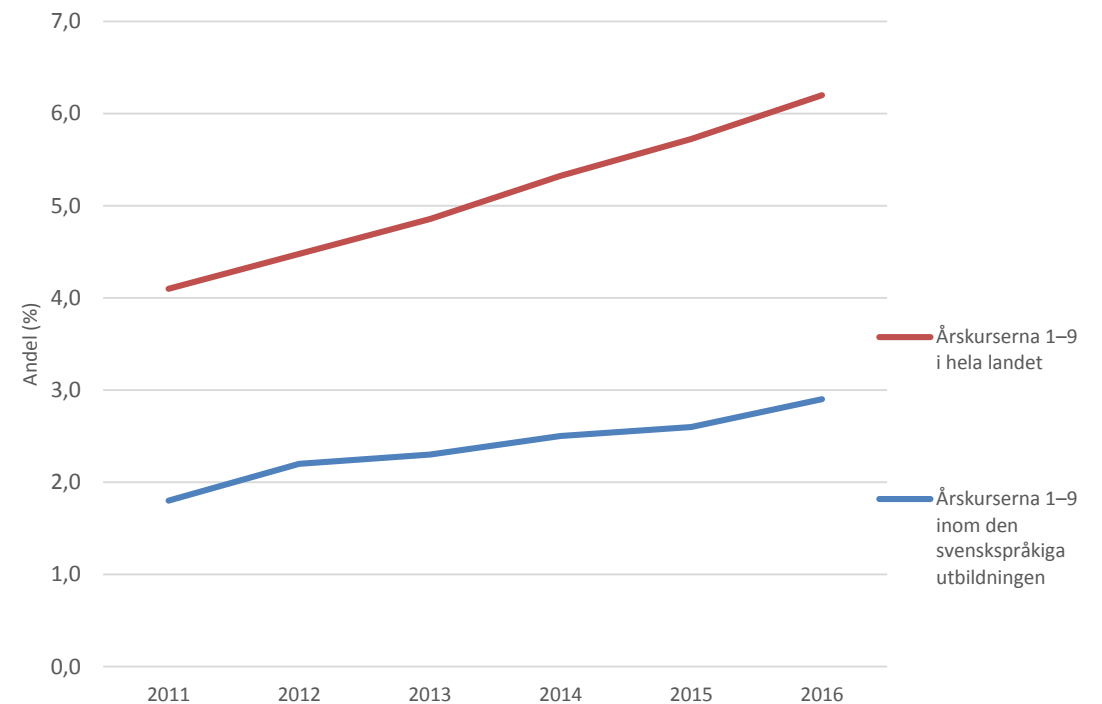
Andel elever med ett annat språk som modersmål inom den svenskspråkiga grundläggande utbildningen

- Ett annat modersmål än svenska, finska och samiska.
- Enligt Statistikcentralens statistik utgående från registrerat modersmål.
- Antal elever med ett främmande språk som modersmål i årskurserna 1–9 inom den svenskspråkiga utbildningen:

588 elever (2011)

813 elever (2014)

963 elever (2016)

Språkbakgrunden inom den småbarnspedagogiska verksamheten 2015

- [Personaltillgång, behörighet, utbildningsbakgrund samt språkförhållanden i svenskspråkiga daghem i Finland 2015](#)

Kartläggning genomfördes av Sydkustens landskapsförbund i samarbete med Utbildningsstyrelsen.

- Enkäten gällande språkbakgrunden skickades till daghemsföreståndare i både kommunala och privata daghem i 30 kommuner.
- Daghemsföreståndarna ombads uppskatta hur barnen fördelar sig enligt hemspråk.

- **Resultat i kartläggningen år 2015**

- Omkring 47 procent av barnen inom den småbarnspedagogiska verksamheten på svenska kom från svenskspråkiga hem.
- 40 procent kom från tvåspråkiga hem med svenska och finska som hemspråk.
- Drygt 5 procent av barnen kom från finskspråkiga hem.
- Knappt 5 procent kom från tvåspråkiga hem där svenska är kombinerat med ett annat språk än finska.
- De resterande grupperna utgjorde tillsammans drygt 3 procent av barnen.
 - 1) Finska och ett annat språk än svenska
 - 2) Flerspråkiga med både svenska, finska och annat språk
 - 3) Annat eller andra språk.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Tack!

Gun Oker-Blom
gun.oker-blom@oph.fi

